

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Harc vagy béke?

A politikai színpadon most következik a végső drámai fordulat. Az a jelenet, amiért voltaképen eddig játszottak. A színpadon szereplő ellenzékiek, most ha kellő drámai megértés van bennük, elszavalhatják a dán királyfi töprengését a lét nagy kérdése fölött. Mert a miniszterelnök monumentális beszéde ultimátumként hangzott, mely magában foglalja az ellenzék nagy létkérdését is.

A választás nem lenne nehéz, csak a végletekbe vitt pártszenvedély kudarcra ne lenne oly fájdalmas. Ám ezen könnyen tulteheti magát az ellenzék s ha nem elvakult pártszenvedély, rövidlátó politikai gyűlölködés, mindenáron való háborus kedv lett urrá a szíveken és elméken: akkor a miniszterelnök beszéde kell, hogy a véderőjavaslat utjából elhárítsa a parlamenti elintézés összes, mesterséges akadályait.

A két órás beszéd, bár látszólag a parlamentben elhangzott ellenérvekkel viaskodott s bár az ellenzéki pártok objektív aggodalmainak eloszlására vállalkozott, tulajdonképen magához a nemzethez szólt. S mert az országhoz becsületes államférfi nem szólhat másképp, mint egyenesen, őszintén, világosan,

minden hátsó gondolat nélkül: a miniszterelnöki beszéd azért került minden szónoki cikornyát s azért vetette meg a hatástvadászó előadásnak kopott divatjukat mult fogásait.

Deák Ferenc kiegyezési beszédeinek a koráig kell visszamennünk, ha a miniszterelnök csütörtöki beszédének nemes egyszerűségét, világos voltát, valódi államférfiura valló objektivitását és összefoglaló művészetét hiven jellemezni akarjuk.

A monumentális beszéd külső hatása méltó volt tartalmához. S habár — főleg az elején — a balmező legszélsőbb zugaiból erőltetett nevetgéléssel és lapos, izetlen közbeszólásokkal zavarni akarták: az általános érdeklődés lassanként megfogott mindenkit, ellenzékét és többséget egyaránt s mikor a választójog reformjának súlyos problémáját fejtegette, érezni lehetett az egész képviselőházon, még az „általános“, „titkos“, „községenkénti“ és „egyenlő“ választójog legmakacsabb hívein is, hogy a mi e kérdésben a miniszterelnök ajkairól elhangzott, az nem volt más, mint a magyar nemzet élő lelkiismerete.

Bármily feszült érdeklődés kísérte különben a miniszterelnöki beszédnek a választójog reformjára és a véderő-

javaslat általános intézkedéseire vonatkozó részét: a szenzáció erejével mégis ama részei hatottak, amelyekben az ellenzék egyik árnyalatánál felmerült aggodalmakat igyekezett eloszlalni.

A pénzügyminiszter már multkori beszédében kijelentette, hogy az ugynevezett Apponyi-féle pontok nem lehetnek ultimátum jellegűek, mert a többség és a kormány legyőzöttnek nem érzi magát.

A miniszterelnök beszédéből kitűnt, hogy a kormány nem minden pontjában osztja az Apponyi által felsorolt aggodalmakat s így nem vállalkozhatik mindegyik proppozíciójának a honorálására. Ám a felmerült aggodalmak és feltételek legtöbbjét kész a javaslatban kikorrigálni. Ami lényeges és a nemzet jogaira nézve fontos az Apponyi-féle pontozatokban foglaltatik, azokban a kormány és a többség az ellenzékkel teljesen egyetért. Kivételt a katonai perrendtartás nyelvi rendelkezéseiben kívánt változtatás képez, amelyet a kormány azért nem tehet a magáévá, mert felforgatná azokat az igen jelentékeny eredményeket, amiket a kormány a magyar nyelv számára a katonai judikaturának eddig megközelíthetetlen területein elért. E nyelvbéli vívmá-

Porolaj.

Iskolák, ovodák, posta és egyéb hivatalok, kávéházak, szállodák sfb. padlóinak pormentesítésére cégünknel gyári áron szereshetők be:

Eredeti hordóvételnél ca 180 kg. — 100 kg. 48 kor., kisebb vételnél kilója 60 fillér.

Fertőtlenítőszer u. m.:

Karbolsav fekete 100 kg. 26 korona. Karbolsav vörös 100 kg. 20 korona.

RÁCZITS és CZVRKUSITS nagykereskedők

festékosztálya ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6. 100-19

nyoknak a nemzetre vonatkozó nagy előnyét csak az képes belátni, aki átérti, hogy a nemzetiségi törvény rendelkezéseinek szinte áttörésével sikerült a magyar nyelv érvényesülése számára új tért nyitni.

A parlamenti békének vagy a parlamenti háborúnak a sorsa attól függ, hogy az ellenzék, vagy legalább annak egy része, nyugodt elmével, a haza sorsáért aggódó gonddal, tudja-e és akarja-e méltányolni mindazt, ami a miniszterelnök beszédében enyhítő balzsam, csillapító kijelentés foglaltatik?

Ha — legalább a Kossuth-párt — megérti és méltányolja a kormánynak önzetlen, békés törekvéseit, abszolút jóakarátát és nagyfokú előzékenységét: a magyar parlamentre a nyugodt munkának, a gyümölcsöző alkotásnak napjai várnak.

Ha ellenben, a helyzet mélységeiben rejlő veszedelmeket fel nem ismerve, rajtuk is urrá lesz a szenvedély és a párttekintet: a miniszterelnök, mint a többség vezére, erre az eshetőségre is készen van.

Készen van a békére, ha lehet; készen van a háborúra, ha kell. Hisz a lét kérdése már az egész parlamenti harc.

A m. kir. Curia újabb ítélete az osztrák „állomási illeték” perekben.

Az osztrák államvasutak állomásain beszédre kerülő állomási illeték (Stationsgebühr) visszafizetése iránt a magyar királyi államvasutak ellen nagyszámu per indított. Egyes bíróságok a vasutat ezen illeték visszafizetésére kötelezték; a budapesti királyi ítélőtábla és a m. kir. Curia azonban egy 1911. évben döntés alá került ügyben, a vasut álláspontját elfogadva, az állomási illeték beszédét jogosnak mondták ki. Minthogy azonban annak idején a Curia ítélete nem terjedt ki a jogvita minden részletére, egyes alsóbb bíróságok a hatáskörükbe tartozó és feljebb nem vihető perekben a Curia ítélete után is marasztaló ítéleteket hoztak. A Curianak folyó hó 13-án a 83/1912. számú perben alkalma volt a vitás kérdés egész complexumával foglalkozni és ebben az ügyben a m. kir. államvasutak védekezését minden irányban elfogadva a keresetet elutasította és az állomási illeték szedését úgy anyagi, mint alaki szempontból jogszerűnek mondta ki.

A földmivelésügyi miniszter a lóvédelemért.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter törvényhatóságokhoz a következő rendeletet intézte:

Általánosan tapasztalt tény, hogy nemcsak a nagy városokban, de még a vidéken is bérkocsisok és fuvarosok oly teljesen elcsigázott és nyomorék lovakat használnak, hogy szánalom azokra nézni s általános megütközést kelt az az embertelen bánásmód, amelyben a lovakat részesítik. Lépten-nyomon látható, amint ily kiéhezettett, sőt néha sérült lovak kegyetlen ostorozás által serkentve tulterhelt szekereket vonszolnak és végkimerültség folytán az uttesten összeroskadnak.

Hozzájárul ehhez az éles vasalásnak minduntalan tapasztalható hiánya, amely kinzás számbamenő gondatlanság különösen téli időben, síkos uton a lovak tönkretételét eredményezi. Nemcsak humanitárius érzések, de gazdasági szempontok is elkerülhetetlenül megkövetelik, hogy az állatokkal való ezen kiméletlen bánásmód s különösen a leromlott lovaknak fuvarozáshoz való használata hatósági uton is minden rendelkezésre álló módon és eszközzel megakadályoztassék és hogy az idevágó törvényes rendelkezéseknek megtartása, ha kell a törvény teljes szigorának alkalmazásával is, megóvassék. Felkérem ennelfogva Cimet, hogy ezen kevésbé méltott állatvédelmi állapotok megjavítása érdekében saját hatáskörében a rendet helyreállítani és a törvényes intézkedések ellen tudatosan vétő fuvarosokat és alkalmazókat ezen intézkedések szigorú betartására szoritani sziveskedjék. Megjegyzem, hogy az idevágó törvényes rendelkezések megtartását saját közegeim által is ellenőriztetni fogom. Budapest, 1912. február 1. — Gróf Serényi Béla s. k.

A földmivelésügyi miniszter ur ezt a rendeletet egyidejűleg valamennyi m. kir. gazdasági felügyelőségnek és valamennyi m. kir. állatorvosnak megküldötte azzal, hogy az abban foglaltak szemelött tartásával a vonatkozó törvényes rendelkezéseknek szigorú megtartását figyelemmel kísérje és adandó esetekben az ellene vétők ellen az illetékes közigazgatási hatóságnál a megtorlás iránt szükséges lépéseket tegye meg.

Aehrenthal meghalt.

Berchtold az új külügyminiszter.

Gróf Aehrenthal-Lexa Alajos, Magyarország és Ausztria külügyminisztere mult szombaton este meghalt.

Egy esztendeje már, hogy betegeskedett. Egyszer hosszabb szabadságon is volt s Pallavicini konstantinápolyi nagykövetségünk helyettesítette. Par héttel ezelőtt azonban oly annyira erőt velt rajta a kór, hogy agynak esett s felmentését kérte a királytól. A király most tudta, hogy a katasztrófa kikerülhetetlen. élete végéig meg akarta tartani külügyminiszteri méltóságában, de a súlyos beteg ismételt kérésére végre engedett. Még elolvashatta a megleghangu kéziratot, mellyel a király felmentette tisztségének terhétől és láthatólag jól esett neki. Szombaton este hét órakor lélekzési nehézségek lepték meg s háromnegyed tíz órakor egy sóhajással és rázkódással kisenvedett.

Aehrenthal 1854-ben született osztrák bárói családból. Tanulmányai elvégzése után több követségnél működött. 1894-ben már bukaresti meghatalmazott miniszter és rendkívüli követ, két évre rá pétervári nagykövet, 1906-ban pedig az uralkodó Goluchovszky utódként külügyminiszterre nevezte ki. Sokat tett Magyarország és Ausztria balkáni politikája és Oroszországgal való viszonyunk megjavítása érdekében. Az ő külügyminisztersége alatt történt Bosznia és Hercegovina aneioxija s az ő kiváló érdeme, hogy Szerbiával emiatt támadt konfliktusunkból beláthatatlan következményű háboru nem kerekedett. Utolsó szereplése az volt, hogy a tripoliszi háboru kitérőse után közbejárt Olaszországnál a béke érdekében.

Érdemei elismerésül a király a mult évben grófi rangra emelte s halálos ágyához érkezett felmentő kéziratával a Szent István-

rend nagykeresztjéhez a gyémántokat adományozta neki.

A megleghangu kézirat, mellyel a király felmentette külügyminiszteri állásától, így szól:

Kedves Aehrenthal gróf! Méltányolva azt a körülményt, hogy az Ön egészségi állapotára való tekintet élénk sajnálatomra arra indította Önt, hogy felmentését kérje Házam és a külügyek miniszteriumától, kegyelemben megadom az Ön által kívánt fölmentést. Ez alkalommal indítva érzem magam Önt változatlan bizalmamról biztosítani nemcsak az Ön személyét, hanem politikáját illetőleg is, a melyet nehéz viszonyok között körültekintő iniciatívával követett és amely Önnek maradandó megtisztelő emlékezetet biztosít. Együttal teljes elismerésemet és legmelegebb köszönetemet fejezem ki Önnek azon hű, kitünő szolgálatokért, a melyeket Nekem, Háznamnak és a monarkianak önfeláldozó módon teljesített. Állandó hajlandóságom jeléül Önnek Szent István-rendem nagykeresztjéhez a gyémántokat adományozom. Bécs, 1912. február hó 17. Ferenc József s. k.

A boldogult külügyminiszter felesége, mivel 1902-ben lépett házasságra, magyar asszony, Széchenyi Gyula gróf, volt király személye körüli miniszternek leánya. Házasságukból három gyermek született.

Aehrenthal utóda a külügyminiszterségben gróf *Berchtold* Lipót volt pétervári nagykövet lett. A kiegyezés óta ő lesz a második magyar külügyminiszter. Berchtold gróf ugyanis, noha Ausztriában született s ott székelt a családja is, magyar ember. Családját 160 évvel ezelőtt honfiusították s a külügyminiszter maga mint magyarországi nagybirtokos be van iktatva a magyar országgyűlés főrendiházi tagjai közé.

Állítólag nem szivesen vállalta el a külügyminiszterium vezetését. Utóbbi időben többször kijelentette volt, *mennyire kellemtelen volna neki magyar ember létére a magyar delegáció elé állani, a nélkül, hogy a magyar nyelvet úgy birná, ahogy magyar emberhez illik*, azt meg el sem tudja képzelni, hogy a magyar delegátorok előtt németül beszéljen. Más forrás szerint azonban Berchtold gróf elég jól tud magyarul és megértéssel figyeli a nálunk folyó politikai küzdelmeket.

Annyi bizonyos, hogy Berchtold gróf. ki a diplomácia elemeit Aehrenthal mellett tanulta és később buzgó munkatársa volt, nemcsak hivatalból, hanem egyéni meggyőződésből is ugyanazt a politikát fogja követni, melyet Aehrenthal követett.

A Berchtold-család híres nagy műveltségéről. A grófnak bécsi palotájában és buklaui kastélyában nagy könyvtára van magyar, német, angol és francia könyvekből s a mellett a család összes tagjai nagy érdeklődéssel olvassák a magyar, német és angol ujságokat. A grófnak rendkívül értékes nagy ásvány- és kagylógyűjteménye is van. Különben rendkívül egyszerűen él s nagy jótékony-ságot gyakorol. A hány iskola épül, mind támogatja s a buklaui vízvezeték is az ő költségén építik. Buklaui kastélyában tárgyalt Aehrenthal Izvolszki orosz külügyminiszterrel Bosznia aneioxijáról. Ez eseményt az új külügyminiszter arany betűs márványtáblával örökítette meg abban a kis szobában, hol a tárgyalás lefolyt.

H I R E K.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Frank Fülöp topolyai adóhivatali pénztárnokot a VIII. fizetési osztályba előléptette.

Megbízás. A m. kir. belügyminiszter megbizta a m. kir. határrendőrkapitányságot, hogy a kir. ügyészségek megkeresésére, illetve megbízása alapján Bács-Bodrog vármegye egész területén az összes bűntényekben nyomozásokat teljesítsen.

Szolgálati jubileum. Arnold Károly Bácskeresztur község jegyzője e hó 17-én ünnepelte meg szűk baráti körben jegyzői működésének 25-ik évfordulóját. Az érdemes községi jegyzőt ez alkalommal számosan üdvözölték.

Zombori hírek pesti lapokban. Minden kedden és pénteken megjelenik a „Bácska” és minden szerdán és szombaton viszlátjuk a „Bácska” híreit a pesti lapokban. Amiből nem azt következtetjük, hogy a fővárosi újságok hír-rovat vezetői csak úgy lesik napról-napra szerény lapunkat, de az holt bizonyos, hogy van itt valaki Zomborban, nem is újságíró, aki minden kedden és pénteken kinyírja a „Bácska” friss híreit és fölstüggönyzi őket hol az egyik könyvatosnak, hol egyenesen a pesti hírlapoknak, melyek jóhiszeműleg tálalják föl őket újra és még jobb hiszemmel honorálják zombori tudósítójukat minden elsején. Nem irigyeljük tőle a kis aprópénzt, nem is haragudnánk meg érte, mert végre is a pesti lapok dolga, hogy másod- vagy harmadkézből közlik-e a zombori eseményeket negyednap. Nem is tennők szová ezt az évek óta tartó abuzust, mely lapunk riportjainak kiollózásán kívül nem egyszer tilosba, a valótlanok birodalmába is eltéved, ha nem menne el ujjában a kis ügy már egészen a szemérmelenségig. Nemesak zombori híreket küld Zomborból a tudósító, hanem a „Bácskából” kivágtott egyéb megyei eseményt is. Ujjában a szentfülöpi gyermekgyilkost meg a bajai tolvaj-novicius esetét is beadta Budapestnek, amivel a más községbeli tudósítókat is karosítja. És a Pesti Hírlap. Az Újság meg a többi tekintélyes lap újra leadta negyednapra hűségesen a „Bácska” mult heti híreit. Nekünk így is jó.

Fegyvergyakorlat automobilon. A zombori rendőrkapitány felhívja Zombor város területén tartózkodó gépkocsi és motor-kerékpár tulajdonosokat, kik még fegyvergyakorlatra vannak kötelezve, hogy a zombori katonai nyilvántartónál mielőbb jelentsek be, hogy hajlandók-e fegyvergyakorlatukat saját automobijukon, illetve kerékpárjukon teljesíteni. Jelentkező szóbeli vagy írásbeli nyilatkozatukban bemondani tartoznak a jármű vezető és teljesítő képességét, ezenkívül személyszállító gépkocsiknál azt is, hogy rendelkezésre bocsájtandó soffőr a hadsereg tartalékába tartozik-e. A soffőrkért felmerülő szállítási költségeket, valamint az előbbiek élelmezését a kinstár fedezi. A használat által bekövetkezett romlásért naponta 30 koronát térít meg a kinstár a gépkocsik számára s 6 korona a motoros kerékpárok számára.

Jutalmazás. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Novoszel János részére az országos gazdasági munkás és eselődsegélypénztár zentai helyi bizottsága ügyeinek intézése körül kifejtett buzgó tevékenységeért 150 korona jutalmat engedélyezett.

A hajók megindultak. A Dunagőzhajózási Társaság jelenti, hogy Pancsova—Zimony és Belgrád között a helyi forgalom megkezdődött. Az őszi menetrend marad érvényben.

Jutalmazott tanítók. Az espereskerületi tanítói tanácsokmányok hivatalos tételeinek kidolgozására kitűzött pályadíjakért Farady Lajos sajkásgyörgyei és Berhardt Ferenc bácsföldvári tanítók 50—50 korona, Kőszegi Ferenc bajmoki, Herbert János kerényi, Tóth Jenő garai és Fogl Pál regőcei tanítók 25—25 korona jutalomban részesültek.

Eljegyzés. Varga Vendel topolyai róm. kath. tanító folyó hó 17-én eljegyezte Karbuczky Karolát Tapsonyóval.

A „Kör” teaestélye erkölcsi és anyagi tekintetben a várakozáson fölüli sikerült, halomra döntve a proféták jóslatait. A Kör falai fennállásuk óta nem láttak olyan jókedvű s fesztelennül mulató társaságot, mint szombaton este. A ritka jóhangulat a közönség érdeme volt, mely ezzel akarta jutalmazni, a jövőt illetőleg buzdítani a Kör két agilis igazgatóját, kik fáradságot nem ismerve, a legnagyobb odaadással vállalták a házigazda szerepét. Méltó társuk volt Szemző főbíró, a cottillon rendezője, kinek ötletes figuráit sokáig fogják emlegetni. Ott voltak: Bakó Elek, Köröndy Imréné, Szemző Jánosné (Titel), Grünbaum Nándorné, Schöffler Józsefné, Halm Erviné, dr. Bruck Jenőné, dr. Scheer Arminné, Hauke Imréné, Scherer Rezsőné, özv. Csihás Benőné, Csihás Erzsike, Csihás Lusi, Szemző Ilonka, dr. Késmárky Béláné, Falcione Helén, dr. Bruck Arminné, Weidinger Lajosné, Kudlerné, dr. Türr Aladárné, Fehér Istvánné, dr. Németh Arthurné, özv. Gertinger Pálné, Fischer Lajosné, Radány Ella, dr. Huber Józsefné, dr. Csernyus Pálné, Artner Győzőné, Vaszits Gyuláné, dr. Strasser Lajosné, Strasser Ilonka, dr. Pastrovits Ivánné, Gräber Ferencné, Gräber Kató, Szemző Károlyné (Hódság), dr. Konyovits Dávidné, Jovánovits Leonka, Vukicsévits Boskóné, Büttner Sándorné, Schlieszer Sándorné. Aki nem jött el, magára vessen; azt hiszem, ha Carneval herceg naplóját évekre visszamenőleg fellelőznék, fesztelenebb mulatságról ő sem adhatna számot: a tánc még reggel 8 órakor is tartott.

A VHOSz igazgatósági ülése. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének igazgatósága Szávay Gyula elnöklése mellett vasárnap délután az Otthonkörben Budapesten ülést tartott. Az ülésen az igazgatóság behívott tagjai tekintélyes számban jelentek meg. Az ügyvezetésről Palócz László titkár adta elő jelentését, melynek minden pontját, egy a segélyezésekre, mint a vagyonállományra vonatkozólag tudomásul vették. Az igazgatóság az ajánlott hírlapírókat, kik az előírt feltételeknek megfeleltek, a szövetség kötelékébe felvette. A szövetség indokolt esetekben az elmúlt évben ezerhatszázharminc korona segélyt adott.

Kossuth Lajos orvosa nyomorban. A minap jelent meg a Szegedi Naplóban Kossuth Lajos volt orvosának és ápoló barátjának, Basso dokornak Carloforte-ből küldött szomorú levele, melyben a derék férfi nagy nyomoráról panaszkodik. Mi is felhívjuk Kossuth orvosnak nyomorára figyelmét abban a meggyőződésben, hogy az érdemes férfit a magyar társadalom nyomorban színlődni nem hagyja. A legesekélyebb adomány is nemes cselekedet és szívesen juttatjuk rendelkezési helyére. Ez ügygel kapcsolatban Pázmándy Dénes a következő nyilatkozatot jelentette meg az Újságban: „Tisztelt szerkesztő ur! Tavolítémben csak most értesültem Basso-Arnoux dr. ur újabb hírlapi panaszáról. Kossuth Lajos volt orvosa tényleg igen sokszor fordult levélileg hozzám is, hatnék odu, hogy Eötvös Károly vagy Kossuth Ferenc küldenék meg neki azt a 10,000 frankot, melyet ők — egyikük vagy másikuk — a Kossuth Lajos temetési költségeire gyűjtött összegekből adni ígértek. Többször válaszoltam a valóságban nagy nyomorban színlődő dokornak, hogy erre semmiféle eszközöm nincs. Én csak tagja voltam annak a bizottságnak, amely a 82,000 forintot quasi nyugtatta Eötvös Károly számára, egyebet, mint egy takarékpénztári könyvet nem láttam, ezt is Eötvösnél. Tizenöt éve sürgetem az elszámolást. Legutóbb — ezelőtt egy éve — Eötvös három hónapi haladékot kért erre a közönségtől egy hírlapi nyílt levélben. Azóta privátim azt üzentette nekem, hogy Kossuth Ferenc eredeti nyugtáival fog legközelebb kirukkolni. — Most utoljára szölitom fel Eötvös Károlyt: ne vigye sirba se a pénzt, se azt a nagy titkot, mely ezen ügy körül lebeg! Hazafias tisztelettel: Pázmándy Dénes.”

A parragi szerbek iskolát építenek. Parragról jelentik: A parragi görög keleti szerb hitközség a mult héten elhatározta, hogy ötvenezer korona költséggel új elemi iskolát és lelkeszlakot épít.

Közgyűlés. A zombori általános ipartestület vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. A tagok igen élénk érdeklődést mutattak az egyesület ügyei iránt, mert az előjáróság választására több mint 100 szavazat adatott le. A választást közmegeledésre Listyevity Titusz főkapitány tapintatosan vezette. Megválasztottak: Elnök: Szemes József. Előjárósági tagok: Ádám Gyula, Bibert János, Jubász Mihály, Maglits János, Nagy Péter, Orschbacher Ede, Refle Jakab, Szigeti István, Tóth Károly, Paresetics István, Höger Márton, Tilger Mihály, Keszler Dezső, Pálity József, Turner Jakab, Goldfahn Béla, Angyal Gergely, Majer József, Ispánovits Mihály, Raics Ferenc, Federer András, Stempel Samu, Czár Illés, Csizmár Antal, Póttagok: Czuczonits Sándor, Dzsánits Béla, Wellenreiter Pál, Gyuricza Antal, Csirszka János, Varga Kálmán. Számvizsgálók: Will Ede, Deutsch Mór, Steiner Lajos.

Gazdakör Szilágyiban. Folyó hó 14-én a Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület újabb fiókkal gyarapodott. Báró Babareczy Jenő kincstári telepkezelő támogatásával Szilágyin is megalakult a községi gazdakör. Az alakuló közgyűlésen a vármegyei gazdasági egyesületet Inhoff József titkár képviselte, ki hosszabb beszédben fejtegette a gazdatársulás szükséges voltát. A gazdakör báró Babareczyt tiszteletbeli elnökké kiáltotta ki, ugyanőt küldte ki a gazdasági egyesület igazgató-választmányába is. Az egyes tisztségeket a következőkkel töltötték be: elnök Király Mihály, alelnök Sebők János, jegyző Hesz Péter, pénztáros Kanyó Ferenc, könyvtáros Sétáló György. Választmányi tagok: Pelyva József, Varnyu József, id. Odry János, Varga Pál, Mészáros Simon, Csordás János, Futó József, Balla Mátyás, Dallosi Gábor, Vincze József, Korsós József, Bengerno József. Számvizsgálók: Kovács Gábor, Kartali András, Tóth Károly.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 15-én tartotta e havi teljes ülést Szarvady Lajos elnök elnöklése alatt. Szarvady Lajos elnök az ülést megnyitván, az elnöki előterjesztések során jelentést tett arról, hogy a kamarai elnökség tagjainak az újalakulás alkalmával történt megválasztását a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta. Beszámolt ezután az elnök több közérdekű intézkedésről s az előző felterjesztésre adott miniszteri válaszlól és ezek között arról is, hogy Hódmezővásárhely város vonatosszékeltetési a májusi menetrendben javítani fognak. Perjessy László titkár ezután a kamarai tevékenységéről adta elő titkári jelentését s Szabó Gyula másodtitkárral együtt referálta az ülés tárgyait. A napirend tárgyai közt elsőnek Pálffy Dániel beltag indítványa szerepelt, aki a hiteltudósítások körül tapasztalt megbízhatatlanságra és visszaélésekre való utalással javasolta, hogy a bécsi kamara példájára szervezzen a kamara hiteltudósítói osztályt. Az indítványt az eszme tanulmányozása érdekében az elnökséghez utalta a teljes ülés. Véleményt szolgáltatott ezután a szegedi második felső kereskedelmi iskola felállítása mellett, a szegedi tervbe vett városi nyomda ügyében, az újvidéki kéményseprési szabályrendelet módosítása tárgyában, több hetivásár és végeladás-kéresi ügyben. A teljes ülés keretében kiosztotta az elnökség a kereskedelemügyi miniszter által engedélyezett munkásjutalmakat, több segélykérést intézett el s megválasztotta a törvényhatósági ipartanácsok tagjait a teljes ülés. — Végül több társkamara közérdekű felterjesztésének pártolását határozta el, így a temesváriét az állami szénbányák bérbeadása ellen, a debreceniét a kereskedelmi alkalmazottak továbbképzése tárgyában, a nagyváradiét az ipartörvény revíziójának sürgetése ügyében. Támogatta még a kamara a magyarborsnyák gazdasági központ megalakításának eszméjét.

Hú a halálig. Baján egy 65 éves asszony halt meg. Lavra Lotti, aki 50 éven át megszakítás nélkül és példás hűséggel szolgálta Mayer Károly kir. járásbíró családját.

Fizetésektelen. Vidovits István újvidéki kereskedő üzetéseit beszűntette.

Szabad lyceumi előadás. Mult vasárnap délután a Szabad Lyceumban dr. Rózsa Miklós, a Művészeti igazgatója tartott előadást a művészet és erkölcs összefüggéséről. Elragadó elokvenciával fejtette ki, hogy a művészet nem teremt, nem irányítja az erkölcsöt, hanem mindig egy-egy kor társadalmi, politikai, vallási felfogását fejezi ki. Ez oknál fogva maga a művészet sohasem lehet erkölctelen, akkor sem, ha más kornak olyan erkölcsi világnézetét fejezi ki az esztétika nyelvén, mely a mai kor felfogása szerint erkölctelen, akkor sem, ha mint harcoss művészet azoknak a korszaknak erkölcsi nézetét hirdeti, akik a jövő erkölcsét készítik elő. Az előadás alkalmából táviratilag üdvözölték a lyceum vezetését azért az önzetlen lelkesedésért és szereteteért, amellyel a magyar kultúra szolgálatában áll gróf Zichy István, gróf Batthyán Gyula, Iványi Grünwald Béla, Rippl Rónai József, Pechán József, Szigeti Jenő, Borszék Frigyes és Kónyay Elemér.

A jótékony ügy országos szervezése. A jótékony ügyek országos szervezésével foglalkozik a kormány. Ahány község, annyi szokás, annyiféle eljárás a szegény emberek kezelésében, jótékonykodó egyesületeink és intézményeink szintén különféle módon bannak el a pártfogolások útján bevett árvakkal és szűkölközőkkel. Ezen változtatni kell. Mostani formájában tovább ez nem maradhat. A jótékony ügy egyesületeket egységes szervezetbe kell vonni. Már együtt vannak az adatok a magyarországi charitatív tevékenységet folytató egyesületekről, amelyekből megállapítható, hogy a magyar társadalom szinte hihetetlenül nagy összeget, száz millió koronát juttatott a különböző egyesületeknek. A terv az, hogy a különböző egyesületeket autonómiájuk sérelme nélkül egy szervezetbe tömörítsék. Ez a központi szerv irányítaná őket s kijelölné a perifériákon dolgozó egyesületek működési terét. Megállapítaná főbb vonalaiban, hogy a száz millió korona milyen kules szerint osztassék föl a különböző föladatak megoldására.

Tíz heti esti tanfolyam. A Zomborban fennálló női ipariskolában folyó évi március 1-én egy 10 heti szabászati tanfolyam kezdődik, melyen a résztvevők a divatos nő felsőruha szabás rajzolást elsajátíthatják. Iratkozni lehet mindennap d. u. 2-4-ig az iskola helyiségében (Deák Ferenc-körút 22. Husvéth-féle ház). Beíratási díj 3 korona, tandíj semmi. A tanítás ideje este 6-8 óráig terjed.

Harmadik osztály a gyorsvonaton. Az államvasutak legerősebb gépei eddig azok a góliát mozdonyok voltak, melyek a marhegyi vonalon vitték a nyugati pályaudvarról induló bécsi gyorsvonatot. Most elkészült az államvasutak gépgyárában két óriási Pacific-mozdony. Az amerikai típusu hatalmas gépek egyikét a napokban próbálták ki. Százharminckilométeres sebességgel dolgozott a géppáros. Ma már a zsolnai vonalon ez a mozdony viszi a berlini gyorsvonatot. A Pacific-mozdonyok elbírják a harmadosztályú kocsiakkal megtöltött gyorsvonatokat is. Ha a kísérletek az új mozdonyokkal beválnak és az új kocsik is idejére elkészülnek, akkor rövidesen hozzákapcsolják a harmadosztályú kocsikat a gyorsvonatokhoz. A főbb vonalokon már valószínűleg május elején.

Életunt fiatal asszony. Bajsán szombaton egy fiatal asszony öngyilkos akart lenni. Alig másfél éve annak, hogy férjhez ment Szép Jánoshoz, dacára, hogy a férje nem bánt vele rosszul, meguntta életét. Szódat vett s azt vízben feloldotta s kiitta. A mérge oly fájdalmakat okozott neki, hogy kínos jajkiáltásaira a szomszédok figyelmesek lettek s orvost hívtak, aki alapos gyomormosással megmentette az életunt menyecskét.

Hódság—szondi vasút. A kereskedelemügyi miniszter Gfrerer, Schoch és Grossmann budapesti építési vállalkozó-cégnek a Déldunavidéki h. é. vasút Hódság állomásából kiágazólag Militics és Doroszló községek érintésével a magyar királyi államvasutak Szondi állomásáig vezetendő szabványos nyomtávú gőzüzemű h. é. vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Közgyűlés. A Bácsopolyai Takarékpénztár részvénytársaság vasárnap tartotta meg 39 ik évi rendes közgyűlését. A gyűlésen 502 részvénnel 24 részvényes 494 szavazattal vett részt. Dr. Manheim Ármán elnöklése mellett ejtették meg a tisztújítást; a közgyűlés az igazgatóság tagjait dr. Manheim Ármán, Leitner Zsigmond, dr. Fenyő József, dr. Koch Zoltán, Lőrincz Pál, Róth Dávid, Szikora János, Zahorecz Istvánt választotta meg. Egyhangulag elfogadta a közgyűlés az igazgatóság jelentését, a mérleget, a felosztási tervezetet s a felmentvényt megadta; a topolyai önkéntes tűzoltótestület részére 100 korona segélyt szavazott meg.

Fölfüggesztett miniszteri rendelet. A közfogyasztásra szánt szódavíz gyártásáról és felügyeletéről szóló belügyminiszteri rendelettel kiadott szabályzat életbelépését 1912. évi augusztus hó 1-ső napjáig fölfüggesztették.

Közgyűlés. A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj Egylet 3. sz. zombori fiókja f. évi február hó 25-én, vasárnap délután 3 órákor tartja rendes évi közgyűlését (Belváros, Zrinyi-utca Refle Mihály-féle vendéglőben), melyre ez uton hívja meg t. tagjait az Elnökség.

Keresik a kisbíró gyilkosát. A kossuthfalvai kisbíró, midőn részegen hazafelé tartott, a múlt hónap elején megszurkált s ennek következtében pár napra rá meghalt. Az esetet egyik szabadkai újság szövé tette, s ennek következtében Szabadkáról elrendelték az exhumálást. A boncolást csütörtök délelőtt tartották meg, melyen megjelent dr. Costán Miklós vizsgálobíró, dr. Papp Sándor alügyész, dr. Barta törvényszéki orvos és Günter főorvos. A boncolásnál kiderült, hogy a halált vérmérgezés okozta s ezt a rozsdás eszközzel történt szúrás idézte elő. Az ismeretlen tettes ellen a nyomozás megindult.

Hol lehet táncolni? Az óbecsei járási főszolgabíró rendeletben utasította a járásához tartozó községek elöljáróságait, hogy a táncengedélyek kiadásánál a következőkre ügyeljenek: nádfódeses épületben nem lehet tánchely; a termen két ellentétes oldalra nyíló nagy ajtónak kell lenni; minden tánchelyen készletben legyen egy „Minimax” tűzoltó szerszám; a lámpák oly magasan helyezendők el, hogy sem kézzel, sem bottal le ne üthessék; díszíteni nem szabad könnyen gyúló anyaggal (fátyol, papírlánc stb.) és végül minden táncteremben tilos a dohányzás.

Egy diák találmánya. A magyar „Szabadalmi Közlöny” legutóbbi száma egy igen érdekes találmányról szól. A találmány olyan kérdést oldott meg, amellyel az automobil-szakértők már hosszabb idő óta foglalkoztak, anélkül, hogy a kísérletezések eredményre vezettek volna. Vadász Lászlónak, a nagyváradi kereskedelmi iskola egyik felsőosztályú hallgatójának sikerült az autók fűthetőségének problémáját megoldani és valószínű, hogy rövid idő múlva egész Európában el fog terjedni a praktikus és ügyes találmány. A találmány röviden a következőkben áll: Az automobil hajtómotora igen nagy hőt fejt ki és ezért minden hajtómotornak külön hűtőköpönyege van, amelyben hideg víz áll és ez a hideg víz hűti a felmelegedett hajtómotort. A hűtés folytán a hajtómotor veszít melegéből, de a hideg víz egyre melegebb lesz, úgy hogy a hő fok 60-80 Celsius fokra is felszál. Ezt a felmelegedett vizet használja fel Vadász László fűtésre, amennyiben a hajtómotor hűtőköpönyegéből a felmelegedett hűtővizet az automobilban magában, vagy az ülések alatt, vagy az ülések mellett elrendezett vízfűtőkályhába vezeti és az idevezetett magas hőfoku víz kellemesen temperálja és fűti az autóbilt. A találmány nemcsak hogy semmi anyagi költségbe nem kerül, de még az üzemképességet is fokozza.

Tisztelet-díj. Titel község aszfaltozási munkáinak ellenőrzésével Kollár József mérnököt bízta meg s ezért neki 1060 kor. tiszteletdíjat szavazott meg.

Betörés Felsőkabolon. Maranda Deszpéna felsőkaboli vendéglősné ablakának betörése után valaki a szobába hatolt és ott a ruhaszekrényt feltörve, 150 korona készpénzt lopott el. A tettes eddig ismeretlen.

Követendő példa. Magyarkanizsa város képviselőtestülete tanítóinak január 1-től kezdődőleg egyenként 200 korona személyi pótlékot szavazott meg. Ez a pótlék az alapfizetésbe is betudható.

Részegen a halálba. Kriszthaber Gyula kishegyesi lakos alsószopori gazdaságában végzetes áldozata lett Varga József szintén kishegyesi születésű kocsis ittasságának és bácskai virtuskodásának. E hó 13 án Varga tilalom ellenére két tüzes lőtől vontatott kocsiját a gazdaság mellett elfolyó, a hirtelen hóolvadáستól most megdagadt és sebes folyású Krasznának fordította. A folyó partján állók óva intették ettől Vargát, ő neki hajtott az örvénylő folyónak s csak fokozta vakmerőségét, amidőn a tüzeslovak túlfeszített munkája után tulpartot ért, ahonnan visszakiáltotta: látjátok, ez a két ló áthozott ide, most azonnal visszafordulok. Rémülődözve látták a parton állók ezt a bravuroskodást, s újra intették az ittas és a sikertől még jobban nekibátorodott embert, hogy elfáradt és a jég hideg víztől didergőlovak nem fognak ismét megbirkózhatni a rohanó árral. Varga nem hallgatott rájuk s visszafordult. Az agyonfázott, kimerült lovakat kocsiával és kocsisával együtt elragadta a folyó. Odavesztek. A 2000 korona értékűlovak hulláit, az összeszakadt szerszámot és a darabokra tört kocsi a föllármázott gazdaságbeliek órákig tartó nehéz munka után kivonszolták a folyóból. A rémes véget ért Vargát nem találják, ki tudja hol vetik föl a bős hullámok.

Arcképes igazolvány a postán. A hivatalos lap új postai reformról ad hírt, amely reform február havában lép életbe. A végből ugyanis, hogy bárki a címére érkező könyvelt postai küldeményeknél, a táviratok átvételénél, a föladásnál vagy más alkalommal személyazonosságát a postahivatalok előtt könnyen igazolhassa, a m. kir. posta arcképes igazolványokat, ugynevezett azonossági könyvecskéket hoz forgalomba. Ezeknek használata nem kötelező. Mindenkinek ezentúl is szabadságában áll személyazonosságát az előirt módon igazolni. A magyar szent korona területén levő postahivatalok által kiállított azonossági könyvecskéket a személyazonosság igazolására elfogadják nemcsak a belföldi postahivatalok és postaügynökségek, hanem Ausztria, Németország, (Bajorországgal és Württemberggel), Belgium, Dánia, Luxemburg, Montenegró, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország és Szerbia postahivatalai is. Viszont a most felsorolt országok postahivatalai által (Dániát, Montenegrót, Norvégiát és Spanyolországot kivéve) kiállított azonossági könyvecskéket (Livre d'identité) vagy igazolójegyeket (Carte d'identité) a személyazonosság igazolására elfogadják a magyar szent korona területén levő postahivatalok és ügynökségek is. Az azonossági könyvecske zölde színű kemény papírborítékkal ellátott tizenöt centiméter hosszú és tizenegy centiméter széles, magyar és francia címmel és szöveggel ellátott füzet, borítékán magyar postaiszöveg, Azonossági könyvecske fölirattal és a könyvecske sorszámmal. Azonossági könyvecskét csak az kaphat, aki irni, olvasni tud, a postahivatal előtt személyes és névszerint ismeretes, illetve személyazonosságát kétséget kizáró módon beigazolta és jól fölismerhető látogatójegy alakú arcképet boacsát rendelkezésre. A könyvecske kiállításáért ötven fillér díj jár.

Drága utazás. Reiter Béla szegedi rostássegédet a kir. törvényszék, majd a kir. tábla is közokirathamisításért 6 havi börtönre ítélte, mert egy talált vasuti járlatlevélbe nevét behamisította és mint távirat munkás e levéllel Battonyára utazott.

Ebmarás. Perits Milán óbecsei lakost egy mérges eb megmarta. Az ebet lebunkózták, de nem volt veszett.

Zenta város februári közgyűlésén a következő fontosabb ügyeket tárgyalták: A kereskedelemügyi miniszter a hidvémszedési jogot f. évi június hó végéig a városnak engedélyezte, a törvényhatósági bizottság pedig a szeged-újvidéki utnak a városon átvonuló részét a város kezelésébe átengedte. A vágóhídi gépész választása, a szolga fizetésemelése, Bálint Gáborné kártalanítása és a fogyasztási adóhivatal személyzetének további alkalmaztatása tárgyában hozott jóváhagyó törvényhatósági bizottsági határozatok tudomásul vettek. Kimondták, hogy ha a hidbélő 100 korona évi átalány ellenében hajlandó a főgimn. tanulókat katonai gyakorlatok megtartására a hidon átengedni, az esetre a város ezen évi átalány viselését magára vállalja.

Tiltott ügynökösködés. Szremác Milovanné, aki már régóta hivatászerűen foglalkozik kivándorlásra csábítással s nem egy könnyen hívőt rászedett rábeszéléssel, legutóbb rajtavesztett, mert az újvidéki határszéli rendőrkapitányság közgei munkaközeiben tettenérték. A kapitányság 30 napi elzárásra s 300 korona pénzbüntetésre ítélte.

Jó fogás. Az újvidéki rendőrség már hónapok óta kutat egy notórius betörőt, aki különösen a szőlőtelepek között üzletszerűen űzte betöréseit. Bartos János szőlőtelepi lakos tett legutóbb jelentést, hogy lakásába betörték s az ő leírása után sikerült a rendőrségnek a betörőt Mizer István rovottmultu egyén személyében letartóztatni.

Pajkosság vagy rosszakarát. A mult heti kedden este az Újvidékről induló budapesti vonatba az újvidéki szőlőtelepeknel egy hatalmas követ dobtak be az ablakon, mely egy idősebb asszonyt veszélyesen megsebesített. Ha egy-két miliméterrel közelebb esik, a halántékát érinti, menthetetlenül veszne van. Sőtén ugyancsak egy darab fát dobtak be ebbe a vonatba, mely egy belgrádi embert sebesített meg. Mindkét esetben megindult a szigorú nyomozás.

A tüzes legény. A bácsalmási templom közelében találkoztak egymással Somoskői János és Koletár István. Koletár megkérdezte Somoskőit: „Miért lestél engem az előző este?” és feleletre sem várva, előrántotta sulyos vasbotját és kétszer jó erősen odavágott Somoskői balkarjára. A hirtelenkedő embert a járásbíró elé állították.

Nádálja község mint trafikos. Szokatlan, de azért talán beváltható ötlete támadt Nádálja község képviselőtestületének. Minthogy a bélyeg- és váltóúrlapok bevásárlásával sok baja volt a lakosságnak, elhatározta, hogy e cikkek árusítására a község maga kér engedélyt.

Megszökött huszár. Döme Péter zentai legény öt nap előtt megszökött a szegedi huszárezredtől és Szeged-Rökuson egy szérűskert szénaboglyájába bujt el, ahonnan az éhségtől elesigázva huzták elő a detektívek. Döme, aki ezuttal harmadszor szökött meg a katonaságtól, öt napig rejtőzött a boglyában s ezalatt semmit sem evett.

Akit a fütty izgat. Oresics István szabadkai lakos e hó 12-én ittas állapotban tartott hazafelé, a bajai szőlőkben levő lakására. Jó kedvvel füttyörészve haladt a bajai temető mellett, midőn Bédics Miklós megszólította őt: „Ne füttyöréssz, mert megszakadsz bele!” Szó-szót követett s egyszerre csak Bédics a kezében levő vasvillával fejbe vágta Oresicsot. Oresics a nála levő hatlövetű forgópisztolylyal üldözőbe vette bosszantóját. Bédics gazdájának, Futó Mihálynak a temető mellett levő virágházába menekült. Oresics követte, de mire a virágházba ért, Bédicset sehol sem találta. Néhányszor kiabált a menekülőnek, hogy jöjjön elő, de hasztalan. Ekkor a csomóba rakott üvegházi ablakokra háromszor rálőtt, abban a hitben, hogy Bédics ott tartózkodik. De Bédics szerencsésen megmenekült Oresics lövése elől. Futó Mihály a lövöldözött vagyonrongálásért feljelentette, Bédicsot pedig testi sértés büne miatt adták át a szabadkai kir. járásbírósnak.

Csonoplyán tilos a tánc. Csonoplyán községben a szilajverü legénység egy idő óta sok kihágást és merényletet követett el a vasárnapi táncmulatságok alkalmával. Napirenden voltak a véres verekedések és a revolver támadások, úgy hogy a személybiztonság komolyan veszedelembe volt. A képviselőtestület úgy segített a bajon, hogy a vasárnaponkénti koremai táncmulatságokat betiltotta. Azonkívül a rendőrség a mult vasárnap razziaát tartott a koresmákban; amikor egész csomó revolvért kobozott el a legényektől.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő: üzletét személyes vezetése mellett március 10-től 30-ig ZOMBORBA, Refle Évi divatüzletébe helyezi át. Az ezen idő alatt rendelt fűzők kipróbálva, ott helyben átvehetők. — Előleges bejelentéseket szivességből: **Refle Évi és Hirth János** ur üzletében vesznek fel.

Készít a legmodernebb francia és amerikai módszer szerint: reform, hátegyenesítő, has- és gyomor-fűzőket. 50—32

Zombori farsangi naptár.

Február 20-án. A kaszinóegyesületi dalárda farsangi dalestélya a polgári kaszinó összes helyiségeiben a következő műsorral:

1. Brixner: Nevetődal. Férfikar. 2. Böhme: Bözsike táncleckeje. Előadják: Wolff Ellyke és Prohászka Aladár. 3. Kuntze: Jó tanács fiatal házásoknak. Éneklő Bozsánszky János. 4. Dalkeringő. Vegyeskar. 5. Latabár. Kórista. Előadja Krump Ferenc. 6. Fűrnschus: Sziámi hármás. Éneklők Butkovits Antal, Kacsvinszky Pál és Karsay István. 7. Piccolini vagy klarinét hangverseny akadályokkal. Furesa jelenet egy magános hang és férfikarra. Szerzette Genée, fordította Kozma László ur. Előadja Jánosy Károly. A zongorakiséretet Kacsvinszky Pál, Marschall Béla és Tomcsanyi Aladár látják el.

Február 20-án. A „Zombori Iparos Dalárda” 1911. évi február hó 20-án (huszadik kedden), a „Vadászkürt”-szálló éttermében farsangi dalestélyt rendez a következő műsorral:

1. Régi népdalok. Férfikar. 2. A csók története. Éneklő Hrabovszky István. 3. Kuruc dalok. Férfikar. 4. Dal az elsőjéről. Éneklő Gruda Pál. 5. Dalszentháromság. Férfikar. 6. Gulyás Miska és Káposzta Sári. Előadja Gruda Pál. Műsor után tánc. Belépődíj személyenként 1 korona 20 fillér, családjegy 3 korona. — Pártoló tagsági szelvények nem érvényesek. Kezdeté este fél 9 órakor.

Március 7-én. A zombori Troubadourok által a szabadkai Filharmóniai Társaság közreműködésével rendezendő hangverseny a kaszinó egyesület helyiségeiben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Plébános és hírlapíró. Mult szombaton ítélt a szegedi esküdttörzsök abban a rágalmazási perben, melyet *Rechner* Konrad apatini plébános indított *Fenyvesi* Ferenc hírlapíró ellen, ki a *Bácsmegegyei Naptár* mult évi január elsején megjelent számában a többi közt azt írta róla, hogy a megyebizottsági tagok választása előtt még a vallást is felhasználta a maga érdekében korteskedés céljaira. A bizonyítás, mely ellen a főmagánvádlónak sem volt kifogása, a törvényszék megadta s a beidézett tanúk kihallgatása után, kik között volt a bíró, jegyző, anyakönyvvezető és *Szabory* József országgyűlési képviselő is, az esküdtek arra a kérdésre, bűnös-e *Fenyvesi* Ferenc abban, hogy a plébánosról olyan dolgokat állított, melyek őt közmegegyezésnek tennék ki, *nemmel* felelt. Az esküdtek felmentő verdiktje után a bíróság is felmentette a hírlapírót a vád alól.

A szegedi „köztársasági” pör.

Tegnap tárgyalta a szegedi esküdttörzsök dr. Nagy György volt orsz. képviselőnek, aki most ügyvéd Hódmezővásárhelyen s ott egy „Magyar Köztársaság” című lapot szerkeszt, ismert pörét. A lapban megjelent Kossuth Lajos országa felirású cikket inkriminálta a kir. ügyészség, mint olyan tartalommal bírót, amely megtámadja az alkotmányos állam eszmét és a köztársasági eszmét szolgálja. A tárgyaláson Nagy György maga mondta el védőbeszédét és felmentését kérte. Az esküdtek rövid tanácskozás után nem bűnösnek mondták ki Nagy Györgyöt a felség-sértés vádjában, mire a bíróság a vádlottat a vád és következményei alól felmentette.

Haverda Mária boszut ígér.

A Haverda-pör két elítélte ismét foglalkoztatja egy pár napra a közvéleményt. Az egyik elítélte, Jánossy nyugodtan és békén éli a fegyházi élet napjait; a másik két elítélte azonban kikiváncokzik a nyilvánosság elé. Haverda Mariska levelet írt egyik magyar-kanizsai rokonához, Szerdahelyi János tanítóhoz, amelyben nagy komolyan azt írja, hogy eddig könnyelmű volt, — de most már igen megkomolyodott és nyugodtan viseli a fegyházi ruhát és bizik abban, hogy erőben és egészséggben megszabadul, bizik abban, hogy megértik és megbocsájtanak neki, ha kiszabadul és akkor kegyetlen boszut áll azokon, akik tönkretették s börtönbe juttatták. Levelében egyébként pénzt kért Haverda. A harmadik elítélte, Vojtha nem tud beletörődni sorsába és mint már meg is írtuk, dr. Pleszkovits Lukács ügyvédet megbizta, hogy a pör újrafelvételéhez tegye meg a szükséges intézkedéseket, mert ő reménykedik ártatlansága kiderülésében. De most már ennek a reménységnek is vége, mert dr. Pleszkovits a napokban arról értesítette Vojthát, hogy ügye alapos áttanulmányozása után arra a meggyőződésre jutott, hogy a körülmények úgy alakultak, hogy a per megújításának eredménye nem lehet. Nincs remény. Vojtha tovább Sopronban marad.

Elítelt bicskázó.

Beer Márkus topolyai lakost, midőn egy este hazafelé tartott, Tölgyesi Ferenc az utcán megszúrta. A megtámadott Beer botjával védekezett s Tölgyesit a fején megütötte. Kölcsönösen feljelentették egymást. A kihallgatott tanúk vallomása alapján Tölgyesit sulyos testi sértés vétségében mondták ki bűnösnek s ezért 6 hónapi fogházra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

Weisz szabadlábbon.

Az ismeretes Grünfeld-féle család ügyében még eddig nevezetesebb fordulat nem történt. A letartóztatott Weisz Károlyt 32000 korona óvadék ellenében a szabadkai kir. törvényszék a mult héten szabadlábba helyezte.

A harcias kulcsár.

Virág Károlyné szül. Cseh Örsze sulyos testi sértés vétsége miatt feljelentette Oszter Lajos csantavéri lakost, Ungár Lajos kulcsárját, mert háromszor areul ütötte és megrugdosta.

A virtus.

Stein Ádám újvidéki 20 éves legény a mult év novemberének egyik hajnalán özv. Ehrmann Ádáméval és Herczog Gáspárnéval a szállásra hajtott. Jól haladt a szekér, jól is végződött volna az ut, ha a zombor-újvidéki vonal nem szeli ketté a kocsit. A 43. órház átjárójához a vonat már közel volt és füttyült is a kocsira, de Stein Ádám erővel ráterelte a lovakat a vágányokra. Rövid, de kemény küzdelem támadt a kocsis és a vasuti őr között. Az ő a lovak kantárját fogva iparkodott visszafordítani a kocsit még az utolsó pillanatban is, de a kocsis a lovak közé vágott, mire az épen odaérvő mozdony elütötte őket. A vonat özv. Ehrmann Ádámé fejét leszelte a törzséről; Herczog Gáspárnét azonban nem hagyta el lélekjelenléte és a mozdony valamelyik párkányába kapaszkodva egy lábtörés árán megmenekült a biztos haláltól. Az újvidéki kir. törvényszék a napokban ítélkezett Stein virtuskodása felett s a sok enyhítő körülményre, főként fiatal korára való tekintettel 2 havi fogházra ítélte.

∴ A magyar királyi államvasutak ∴

M E N E T R E N D J E.

Ervényes 1911. évi október hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:50, délután 2:45 (gyors), 3:20 (gyors), 8:00, 10:10 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 5:10, 7:24 (gyors), 11:36, délután 4:18, este 8:59 és 11:58 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5:00, 10:25, délután 1:42, 6:14 (gyors), 6:57 és éjjel 12:43 órákor.

Zomborból Gombosra reggel 7:15, 12:20, délután 3:34, 7:31 (gyors), éjjel 2:11 órákor.

Gombosról Zomborba reggel 6:32 (gyors), 10:27, délután 3:20, 7:40, éjjel 12:10 órákor.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:44 reggel 9:10 reggel és 2:33 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:17 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 4:10, 6:45 órákor, délután 12:30 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:50 órákor, délután 1:15 és 4:50 órákor.

Ujvidékről Titelre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Titeiről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:50 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:20 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:37, délután 1:38 és 7:10 órákor

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 8:50 és délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 5:05, 10:36, délután 2:20 és 7:25 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:17, 10:24, délután 4:32 és 7:32 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és délután 4:53 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:46, délután 12:27 és 5:35 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:42, déli 12 és este 9:00 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6:20, délután 3:30 és 8:30 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:25, 9:40 és délután 6:45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20 10:30, (gyors), délután 1:44, 5:35, 6:48 (gyors) és éjjel 1:02 órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:23, 7:55 (gyors), 10:40, délután 4:29 (gyors), 11:33.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:50, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 8:15 és 11:30, délután 3:12, 4:40, 6:34, 10:20 órákor.

Szabadkáról Cserevenka—Gombosra 4:42 reggel, 2:15, 7:17 délután.

Gombos—Cserevenkáról Szabadkára 3:05, 11:03 reggel, 4:08 délután.

Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:34 délután.

Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Gombos—Bácsordas—Palánka 5:41, 8:00 reggel, 8:24 délután.

Ujpalánka—Bácsordas—Gombos 4:40 reggel, 12:34, 5:16 délután.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

A Turjai Takarékpénztár II. rendes évi közgyűlését

1912. március 14-én d. e. 10 órákor
az intézet helyiségében fogja megtartani.

N a p i r e n d:

1. Közgyűlés tagjainak hitelesítése és határozathozatal annak szabályos összejöveteléről.

2. Az igazgatóság jelentése 1911. évi működéséről és a zárszámadás előterjesztése.

3. A felügyelő-bizottság jelentése.

4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása.

5. Három igazgatósági és három felügyelő-bizottsági tag részére felmentvény megadása.

6. 2 jegyzőkönyvhitelesítő választása.

7. Netáni indítványok.

Az igazgatóság.

Eladó ház. !!

A Kules-utcában lévő ujonnan épült ház, mely áll 2 utcai szobából, konyhából, éléskamrából és egy nagy asztalosműhelyből, **szabad !! kézből eladó. !!**

Bővebbet a tulajdonosnál:

Varga Kálmán,

3-2 **műbutorasztalosnál.**

Közjegyzői segéd,

ki a helyben használatos három nyelvet beszél s telekkönyvi ügyekben jártas, azonnal alkalmazást nyer Zomborban. 3-3

Az 20-ik század legtekélyesebb varrógépe

∴ ∴ **AZ EREDETI** ∴ ∴

Pfaff „41” és „52” varrógép,

amely kemény, kovácsolt acélszerkezetű, könnyű és teljesen zajtalan járása.

Az összes Pfaff-állvány golyós csapágyakkal ellátva.

Az eredeti **Pfaff varrógépek** kiváló jóságát igazolja az is, hogy eladásukhoz nem kell egész ügynöksereget mozgósítani, mint más varrógépek eladásához.

A t. vevőközönséget kérem, sziveskedjenek raktáromat személyesen felkeresni és a gépek kiállításáról, valamint minőségéről meggyőződni, mert ügynököket nem alkalmazok.

20-20

EGYEDÜLI RAKTÁR: TURY JÁNOS ZOMBOR, GALAMB-UTCA 10. SZ.

Mindenféle varrógépjavítás szavatosság mellett eszközöltetik.

Az ELITE kávéházban

Zomborban naponta

HASI KÁLMÁN

∴ ∴ országos híru zenekara ∴ ∴
muzsikálja a legujabb nótákat, operákat és operetteket.

Tisztelettel

Láng Jakab,

kávéháztulajdonos.

4581. szám

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

alisp. 1912.

Versenytárgyalási hirdetés.

A bács—zsablya—titeli törvényhatósági közut 52—53 km. szakaszán építendő kettős utkaparóház és a melléképületek építési munkálataira ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Ezen építési munkálatok költsége 9199 kor. 22 fillérben irányoztatott elő.

1. Ezen építkezésnél a következő munkák fognak vállalati uton biztosítani:

- a) földmunka,
- b) kőműves munka,
- c) ácsmunka,
- d) asztalos, lakatos, mázó és üveges munka.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenként külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számított 10 (tíz) hét.

3. Az ajánlatok százalékos árengedménnyel teendők.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenként egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.

Ajánlat a 4581/alisp. 1912. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt a bács—zsablya—titeli törvényhatósági közut 52—53 km. szakasza mentén létesítendő kettős utkaparóház építési munkálataira.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1912. évi március hó 7-ik (csütörtök) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1912. évi március hó 6-ik (szerda) napjának délelőtti 12 órájáig jelen hirdetés számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegyei székházának (I. emelet) kistermében 1912. évi március hó 7-ik (csütörtök) napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek, költségvetés a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban (I. emelet) jelen hirdetés közzététel napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta nyomtatványa ivenként 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhető be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munkafeltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat szabályszerű felülvizsgálat után fog átvétetni.

13. A munkálat odaitélése felett döntő hatóságok részére fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak.

Zombor, 1912. évi február hó 15-én.

SCULTÉTY S. K.,
alispán.

Kiadó lakások és üzlethelyiségek.

Petőfi-utca 5. szám alatt, a szerb nagytemplommal szemben levő Vukics-csevi-féle ujonnan felépítendő két-emeletes bérházban a legnagyobb komforttal berendezett (központi gőzfűtés, lift, vízvezeték, villanyvilágítás) **két négy-négy szobából álló lakás** összes mellékkel, u. m. előszoba, konyha, kamra, cselédszoba, fürdőszoba, 2 klozet, 2 kijárattal; továbbá 3 tágas **üzlethelyiség portállal, f. évi november hó elsejére kiadó.**

Tervek megtekinthetők **dr. Konyovits Dávid** építetónél, vagy **Herczegh Sándor** tervező mérnökénél. Ugyanott közelebbi feltételek megtudhatók.

Bérlők kívánságai építés előtt figyelembe vétetnek.

3-1

179/1912. sz.

Pályázati hirdetés.

Bátmonostor községnél leköszönés folytán üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk. Pályázati kérvények **1912. évi március hó 10-ig** alulírt községi elöljáróságnál nyújtandók be.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állásokból egyiket elnyerni óhajtják, hogy az életkorukat keresztlevél vagy katonakönyvecskével, egészségi állapotukat orvosi bizonyítvánnyal és erkölcsi magaviseletüket és előéletüket községi bizonyítvánnyal igazolják, a rendőrzet vezetői állásra a kérvények pályázók által sajátkezűleg irandók.

Igazolandó továbbá, hogy a magyar nyelvet bírják.

Javadalmazás a rendőrzet vezető részére évi 800 kor. készpénz, a rendőrzet részére évi 600 kor. készpénz havi utólagos részletekben s mindkettő részére ruházat, a lábbelieket is beleértve.

Bátmonostor, 1912. február 14-én.

Himmel Vilmos, **Hurtony József,**
jegyző. 2-1 bírő.

244/1912. sz.

Pályázati hirdetés.

Órszállás községben lemondás folytán megüresedett évi 600 korona fizetés — melynek 700 koronára leendő felemelése folyamatban van — ruházat és teljes felszereléssel javadalmazott gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

Felhívtnak pályázni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket az elöljáróság címére **f. évi március hó 20-ig** adják be.

Órszállás, 1912. február hó 14-én.

Elöljáróság.

Eladó ház.

Bácsmegeye egy nagyforgalmu városában egy régi és nagy jövőjú vendéglővel bíró lakház — vendégszobákkal, hozzátartozó istállók, jégvermek és egyéb mellékhelyiségekkel — örök áron **szabad kézből eladó.** — Bővebbet **özv. Hennings Frigyesné Zombor,** Elefánt-szálloda.

3-1

Földeladás.

Zomborban a csatorna mellett, a VII. szőlőtáblában, dr. Gombos I. ur szőleje mellett **6124 □ öl szántóföld,** mely igen alkalmas komló, szőlő és nyári laknak, **eladó.** Bővebbet

3-1 **László Mihály.**

815/1912. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az Ujfutak községben lemondás folytán megüresedett és előleges havi részletekben kiutalványozandó 600 kor. fizetéssel és 200 kor. lakbérrel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **1912. évi március hó 15-éig** nyujtsák be.

Ujvidék, 1912. február hó 12-én.

Trenka,

2-1

szolgabíró.

Tűzifa eladás.

Kiss József bácskerteszi lakosnál a következő tűzifa kapható:

Tölgy hasábfá öle . . .	30 kor.
Szil hasábfá öle . . .	30 "
Tölgy gömbfa öle . . .	25 "
Szilfa	25 "
Puha fűzfa gömbfa . . .	13 "

Ugyanott 173 hektó bor eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

KISS JÓZSEF
Bácskerteszen.

3-3

4582. szám

alisp. 1912.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Zsablyától a zsablyai révig vezető törvényhatósági közut 9—10. km. szakaszán építendő egyes utkaparóház és melléképület építési munkálataira ezennel nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

Ezen építési munkálatok költsége 6189 korona 81 fillérben irányoztatott elő.

1. Ezen építkezésnél a következő munkák fognak vállalati uton biztosítani:

- Földmunka.
- Kőmives munka.
- Ácsmunka.
- Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munka.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenként külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számított 10 (tiz) hét.

3. Az ajánlatok százalékos árengedménnyel teendők.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenként egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.“

Ajánlat a 4582. alisp. 1912. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt a Zsablyától a zsablyai révig vezető törvényhatósági közut 9—10. km. szakasza mentén létesítendő utkaparóház építési munkálataira.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) **1912. évi márczius hó 7-ik (csütörtök) napjának délelőtti 9 órájáig** adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb **1912. évi márczius hó 6-ik (szerda) napjának déli 12 órájáig** jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegye székházának I. emeleti kistermében **1912. évi márczius hó 7-ik (csütörtök) napján délelőtt 9 órakor** fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek, költségvetés a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban (I. emelet) jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta nyomtatványa ivenként 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhető be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatokhoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat szabályszerű felülvizsgálat után fog átvétetni.

13. A munkálat odaitélése felett döntő hatóságok részére fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak.

Zombor, 1912. évi február hó 15-én.

SCULTÉTY,

alispán.